

ΘΑΛΑΣΣΙΝΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΙΚ. ΔΡΑΓΟΥΜΗ

‘Από τ’ άγνωστα ταξείδια του Έλληνα ιστορικού. Για τὸ φέ-
βε τῶν πειρατῶν. Μία φεβερὴ τρικυμία στὸ πέλαγος. ‘Ο ‘Α-
γιος Νικόλαος’ καὶ ἡ νησπομπή. Νύχτες άγωνίας. ‘Η τραγω-
δία μιᾶς νέας Κρητικῆς. ‘Ο Ναύαρχος Δερρινῶν καὶ ὁ ‘Περ-
θητῆς’. ‘Ο σπαρχμῆς τῆς τρελλῆς μαννας. Φρικιαστικῆς σκηνῆς στὴ Μῆλο, κτλ.

Στὰ χρονικά τῶν ταξιδιωτικῶν περιπετειῶν πολλὴ ἐνδιαφέρουσα εἶνε
καὶ ἡ περιπέτεια τοῦ ἀσημονήτου Νικολάου Δραγοῦμη, τοῦ ιστορικοῦ
καὶ γενάρχου τῆς γνωστῆς πολιτευομένης οἰκογενείας.

Κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1827, ὁ Νικ. Δραγοῦμη, νεώτατος ἀ-
κόμη, ἐγύριζε ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ, ὅπου ἐσοῦδατος, στὴν Ἑλλάδα. Στους
καιροὺς ἐκείνους οἱ πειραταὶ ἦσαν ὁ τρόμος τῶν Ἑλληνικῶν θαλασσῶν.
Ἐβήσαν ἀκόμη καὶ μέγροι τοῦ Ἴονιου Πελάγους καὶ ἔχραν διαπράξει
πολλὰς θηριωδίες. Τὰ ταξείδια λοιπὸν ἦσαν τότε ποῦδ’ ἐπικίνδυνα. Ἰν’
αὐτό, οἱ ναυτικοὶ ἀπεγείσαν νὰ μὴ ταξιδεύουν μόνου, ἀλλὰ πολλὰ
καράβια μαζί, γιὰ νὰ συγκροτοῦν τὶς λεγόμενες ἐνησοκλιτῆς, τὶς ὁ-
ποῖες συνόδωναν καὶ πολεμικὰ πλοία, γιὰ νὰ τὶς προστατεύουν.

‘Ο Νικ. Δραγοῦμη ἀπὸ τὴν Ἰταλία πέρασε στὴ Ζάκυνθο, ὅπου ἀ-
ναγκάσθη νὰ περμενῆ δυὸ ἡμέρες, γιὰ νὰ συγκροτηθῆ μὴ τέτοια νηο-
πομπή. Τέλος, 22 Ἀυτοκρατορικὰ ἐμπορικά, ταξιαρχούμενα ἀπὸ μὴ φρε-
γάτα καὶ ἀκολούθουμένα ἀπὸ μὴ μεγάλη κορβέτα, ἄρσαν τὸ λιμάνι
τῆς χλοερῆς νήσου καὶ ἔβαλαν πλώρη πρὸς ἀνατολὰς. ‘Ο Δραγοῦμη
παρκαρίστηκε σὲ μὴ γολέττα Σαωώτικη, τῶν ‘Αγιο Νικόλαου’, μὲ
σημαία τῆς Ἴονιου Πολιτείας. Ὅπως διηγείται δὲ ὁ ἴδιος, τὰ μόνου
τὸν ἐφόδια ἦσαν μερικὰ βιβλία, ὀρμη γιὰ τὴν Πατριδα ἀκατάσχετη
καὶ...πογγὶ ἀδειανὸν !..

Ἐπειτα ἀπὸ πέντε ἡμερῶν ταξίδι, εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τὴ Σύρα. ‘Ο
ἀνεμος ἦταν εὐνοϊκός, τὰ παντὰ ὀλοοροσκότα, ἡ καρδιά του γεμάτη
χαρὰ. Πλησιάζει μεσημέρι, στρωθῆσαν στὸ τραπέζι καὶ χαίροντες γιὰτὶ
ἔβταναν ὁσοὶ καὶ ἰγίτες στὴν Ἑλλάδα, ἔβραν γενναίως δια του τὰ
τρόφιμα...

Ἄλλ’ ἡ χαρὰ του ἦταν παράκαιρη. Βρισκόταν στὸ τέλος τοῦ συν-
τροφιμοῦ γευμάτων, ὅταν ἔβραν ἀκουσαν ἕναν κρότον κανονιοῦ.

—Κατέπνιξ ! φώναξε τρομαγμένος ὁ τιμοπληρῆς, ἀνεμος σπρόκθηκε !
Σύροντας ἔρχεται !..

—Κάτων τὰ παντὰ ! διάταξε ὁ πλοίαρχος.

Ἀκούσας δια τὰ καράβια, ἔτακοντο στὸ σινιόλο, κατέβασαν γρη-
γορὰ τὰ παντὰ καὶ ἔβαλαν πλώρη γιὰ τὴ Μῆλο, ἀπὸ τὴν ὅπου ἀπέ-
χον ὄχι 50 μίλια.

—Πλάγια τὸ πνιόν ! διάταξε ὁ πλοίαρχος.

Ἄλλὰ μὴδες ἐπρόφραξε τὶς λέξεις αὐτῆς, ὁ σίφρονας, ἄγριος, σφρι-
γτός, λάθρος. Ἔπεσε πάνω στὸν ‘Αγιο Νικό-
λαου καὶ παρὰ λίγο νὰ τὸν ἀναποδογυρίσει. Ἐ-
να βροντὸ ἴσχυρὸ γέμισε σὴν γίγαντας κατὰ τῆς
πλώρης, μὲ ἀρούς καὶ βρόντους. Τὰ παντὰ,
ἀνθρώποι, πρόγραμμα, κομπὰ, σχοινιά, ἔβραν
ἀνω-κάτω. ‘Ο Νικ. Δραγοῦμη ἦταν νέος καὶ
ἐθιστοσ. Σπρόκθηκε νὰ παλαίη μὲ τὸ κίημα,
ἀλλ’ ἕνα σιδερένιο ἔξαρτημα ἔπεσε βαρὸν στὸ
κεφάλι του καὶ θὰ τὸν ἔκοτονε, ἂν δὲν πρό-
στανε νὰ τὸ ἀποκοπῆ μὲ τὸ χεῖρι του. Οἱ
βάρες, ποῦ τὶς εἶχε παρκοῖρη τὸ οἶκον, πλε-
ροδοροῖσαν, χτυπώντας ἡ μὴ πάνω στὴν ἄλ-
λη. Μερικὰ πρόβια, ποῦ τὰ εἶχαν φορτωσὶ
μῆσα στὶς βάρες αὐτῆς, βέλαζαν καὶ θρηνοῦ-
σαν γοερά.

—Ἔφραξε τὶ μάς λένε τὰ κακόμοιρα τὰ πρό-
βια ! φώτισε ἕνας ναῦτης τὸ σπντροφὸ του.
‘Οτι δὲν θὰ φάμε πιά ψητό ! Ἀυτό μάς λένε...

Οἱ ναῦτες ἦσαν Ἑπτανήσιοι οἱ περισσότεροὶ
καὶ στὴν ἀρχὴ εἶχαν πᾶσι στὸ ὄσπτο τὸ πρῶ-
γμα, γρηγορὰ θίως παρήσαν τὶς κωπητι-
λέτες καὶ σπαβαῖνθκαν κ’ αὐτοί. Ἀπὸ τὴν
σισπὴ του καὶ τὴν ἔβρικὴ ἀκοντοοῖπλα του
οἱ ἐπιβάτες κατὰλαβαν ὅτι ὁ κίνδυνος ἦταν με-
γάλος. Καὶ ἀλήθεια, ὁ σπντροφὸς ἐκοπῆθη, ὁ
ὄρκοσαν στένεψε ἀπὸ παντοῦ καὶ τοὺς ἔβρι-
σε σὴν σὲ φιλὰξ, ἡ θάλασσα ἔβρε μισὴ σὴν
τὴν πῆσσα καὶ ὁ ἀνεμος ἔβρε.

Ἐμοῦ ἐφαίνετο, γοῖρα ὁ Νικ. Δραγοῦμη,
ὅτι ὁ Χάρον ἐκάθητο ἀρεπληνφρός ἐπὶ τῶν
κωπῶν μᾶς καὶ ἠτοιμάζετο νὰ μᾶς θεορῆ !
Τὰ σπννερα ἔβροκονοῖσαν σιγὰ-σιγὰ, κα-

τέβαναν ἐπάνου του, μαζεύτηκαν καὶ σκέπασαν ὄλο τὸν οὐράνιο θόλο.
Σισπὴ βαθεῖα γίνρη πάνω στοὺς ἀνθρώπους καὶ μέσα στὴ φοβερὴ ἐ-
κετὴ φῶσι !.. Τὴ σισπὴ αὐτῇ, φριχτότερη κ’ ἀπὸ τὴν ποῦ φοχτὴ τρι-
κυμία, διέκοπτε ὁ τρικυμὸς τῶν καταρτιῶν...

Μὰ σὲ λίγο, νὰ ! Ἡ τρικυμία ἔσπασε. Καὶ ἦθε μόνη τῆς, χωρὶς
βροντῆς, χωρὶς ἀστραπῆς, χωρὶς κερανοῦ, ἀλλὰ θαλάσσης ἄβρο. Τὰ
σχοινιά, οἱ ἀντέρες, τὰ ξάρτια, ἔσπασαν σὴν γυαλιὰ καὶ σκροπῶταν
στὸν ἀνεμο. Τὰ κατάρτια κόπηκαν σὴν λεπτὰ κλαδιὰ καὶ τὸ σκᾶρος
τῆς μηρῆς γολέτας θαλασομαχοῖσε, γυμνὸ καὶ ἀξοδόακροτο. Καὶ ἦθε
ἔβρα, ποῦ ὄλο νόμισαν ὅτι εἶνε ἡ τελευταία του. Τὴν ἴδια ἐκετὴν
ῶρα καὶ ὁ Κυβερνήτης Καποδοτσιας, ἐρχόμενος στὴν Ἑλλάδα, ἐκο-
δίνευσε νὰ πηγῆ μετὰξὺ Κυθῆρων καὶ Μαιέας, ἂν καὶ τὸ πλοιο ποῦ
ταξίδευε ἦταν διέκοτο Ἄγγλικὸ.

Ἡ τρικυμία λοιπὸν συντάραξε τὸ πέλαγος. ‘Ο Δραγοῦμησ διηγείτα
ὅτι δὲν ἔβλεπε παρὰ σκοτιά, χάος, νανάγια, θάλασσα, ἀνθρώπους ποῦ
ἀγονιοῖσαν, πρόσωπα κίτρινα σὴν θειάρι, μάτια τρομαγμένα, μπράτια
τεντωμένα πρὸς κίστικο ἔβλο ἡ σχοινιά, καὶ γυναιέες ποῦ κρατοῖσαν σπα-
σοδικὰ τὰ παιδιὰ τουσ. Ἐβλα τὸν θάνατον ἐκπεκόμενον—γοῖρα—καὶ
ὁ τελευταῖος μου λοισμοῦ ἐστράφησαν πρὸς τὴν μητέρα μου !.. Καὶ
μετ’ ὀλίγον δὲν ἔβλεπα τίποτε δὲν ἠσωνάμην οὔτε λοισμοῦσ, οὔτε λό-
θους ! Τὸ σπνιον μου ἔβρε κίμα παρὸν...

Σὴν ἀθλήτης, ποῦ δὲν θέλει νὰ παραδοθῆ στὸν ἀντίπλοο, ὁ ‘Αγιος
Νικόλαος’ πᾶνε μὲ τὰ κίματα, κ’ ὄσπτοσ προκοῖσε... Συγχρότως
σὲ μὴ γωνιά τοῦ πλοῖου διαδομακίζονταν μὴ θλιβερὴ σκηνή. Ἐπάνου
σὲ μὴ κωλοῖρα ἀπὸ σχοινιά καθὸταν μὴ μαρφορὸρα γυναιέες Κρητι-
κᾶς. Στὰ γωνιά τῆς εἶχε ἔβλοκόμενον ἕνα παιδιὰ δὴν χρόνον καὶ τοῦ
μιλοῖσε μὲ γλυκερὴ φωνή, τοῦ ἔβρε νὰ μὴ φοβάται, ὅτι θὰ περᾶσὶ ὁ
κίνδυνος κ’ ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος... Νά, ποῦ ἠσυχάζει λίγο ἡ θάλασσα
καὶ θὰ γτᾶσινουε σὲ λιμάνι... Καὶ τοῦ ἐπρόσφραξε τὸ γάλα τοῦ στήθους
τῆς, καὶ τὸ ἀγκάλιασε νὰ τὸ ζεστᾶν, καὶ τὸ κοινοῖσε θινάτα γιὰ νὰ
τῆσῆσ.

—Ἐβντα, τοῦβρε, φῶς μου ! Ἐβντα, παρηγορῖα μου ! Σὺ εἶσαι ὁ
ἀνδρας μου καὶ πατέρας μου καὶ παιδι μου ! Τρεῖς ἡμέρες εἶνε ποῦ ἔ-
βρασε τὸν πατέρα μου, εἶνε ποῦ ἔβρε τὸ μόνου σπννερα... Ἐβντα, ὁ-
γάμη μου, πέρασε πιά ἡ φροντοσῖα !..

Φόβος σπογγῆς ἔβραναν ἀπὸ τ’ ἀμυγδα-
λιτὰ τῆς μάτια, ἀλλὰ τὸ βρέφρος ἔβρε κροῦ,
ἀκίνητο, γιὰτὶ ἦταν πιά νεκρὸ. Καὶ ἡ ὄρα
μητέρα ἦταν πεντοφρανη πιά στὸν κῆσπο !..

Στὸ μετὰξὸν ὁ ‘Αγιος Νικόλαος’ σπαρκοῖ-
τανε κατὰ τὴ Μῆλο. Σ’ αὐτὴν εἶχαν βάλει
πλώρη κ’ ὄλο τ’ ἄλλα καράβια... Καὶ ἦθε
ἡ νύχτα σκοτεινὴ, μαύρη, ἀτασσία... Κατὰ τὰ
χαράματα, εἶδαν πᾶς βροκονοῖσαν ἔβλο ἀπὸ τὸ
λιμάνι τῆς Μῆλου. Τὸ ἐφρίσχορο λιμάνι ἦταν
σχεδὸν ἄδειο. Μικρὰ καράβια ἐσπῆσανταν
ἀπὸ τὰ κίματα καὶ ἀνάμεσα σ’ αὐτὰ ὁ πε-
λώριος «Πορθητῆς», τὸ διέκοτο εἶνε τὸ ὁ-
πλοῖον ἐπέβαινε ὁ περιφροῖς ναύαρχος τῆς
Γαλιᾶς Δερρινῶν. ‘Ο «Πορθητῆς» εἶχε κατε-
δομισμένη τὶς ἀντέρες καὶ τὶς σημαίες καὶ ἔ-
δειχνε πᾶς κ’ αὐτῶς, ἂν καὶ μέσα στὸ λι-
μάνι, εἶχε δεινοπαθῆσι. Ἀπὸ φορῆς ὁ ναύαρχος
ἔσπῆσε τὴ μεγάλη βάρκα τοῦ διέκοτου
γιὰ νὰ βοηθῆσ τὴ νησοπομπή, καὶ προσάντων
τὴ γολέτα, ἀλλὰ δοῦ φορῆς ἡ βάρκα ἀναπο-
δογροτῆσε. Σὲ λίγο, ἄρσισε νὰ πέμψῃ χι-
μᾶ, πνιόν, τὸ κροῦ γίνρη φοβερὸ, ὑπερδοροῖο.
‘Ολοὶ τότε κατέβηκαν στὸ ἀμπάρι. Τρόφιμα
δὲν ἠσωνᾶσαν πιά. Οἱ ἐπιβάτες πεινοῖσαν καὶ
τρομοῖλαιζαν. Τὰ κίματα δὲν ἔβραν τὸ σκᾶ-
φος νὰ μῆσι στὸ λιμάνι...

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες τὶς πέρασαν
ἔπει, μὲ τὴ θύελλα, τὴν πῆνα, τὸ κροῦ, πα-
λιθώντας μετὸ θάνατον. Καμμὴ φορὰ, διη-
γείτα ὁ Δραγοῦμησ, ἔβρασε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ

‘Ο Νικόλαος Δραγοῦμησ

άμταρι και έβλεπε έρημη την παραλία του νησιού, και ούτε άνθρωπο, ούτε κατοικίδιο ζώο σ' αυτή. Και τού φαινότανε ότι ζούσε στη φοβερή εποχή του αρχαίου Πελοποννησιακού Πολέμου, όταν οι Άθηναίοι έρημαζαν τή Μήλο και (όπως γράφει ο Πλούταρχος), έσφαζαν όλους τους άνδρες, πήραν στη σκιάλα τής γυναίκας και τα παιδιά και άρπαξαν όλα τα ζώα τους, μη αφήνοντας τίποτε ζωντανό στη Μήλο, για να κρητίσουν τον φοβερό όρκο τής εκδικησούς, που είχαν όρκασή!...

Τήν τρίτη τέλος νύχτα έπεσε άρκετά ό άνεμος, έπαυε να πέρνει ζώνι και δυό μεγάλες βάρκες του «Πορθρού» ήρθαν στον «Άγιο Νικόλαο», πήραν τους θαλασσοδαρμένους και τους έβγαλαν στό νησί. Στην παραλία τό χώνι είχε λάχος μισού μέτρου...

Τρείς μέρες και τρεις νύχτες, άπτη και νησιική, ή δυστυχισμένη Κρητικιά άγωνιζότανε να ζωογονήση τό μωρό της. Ένα γέλιο σαυδόνιο άνοιγε καμιά φορά τό χλώμα και κατάγχερα χείλη της και τό βλέμμα της δέν ήταν σαν πρώτα ήμερο. Τ' άπληνη τής μάτια έδειχναν τόρα ότι ή παιδοθανασμένη μητέρα είχε τρελλαθή. Ο Κατερίνος, ό Δραγοήτης, και άλλοι έπίσης, μεταίως προσπαθούσαν να την πείσουν ν' αφήση από την άγκαλιά της τό πτώμα του παιδιού της.

Την τετάρτη μέρα ή δύστυχη μάνα, κρατώντας τό μικρό λείψανο και φιλονώντας τό με περπάτεια, άνόθερε με τους άλλους στό κατάστρωμα για να βγη μαζί τους στη στεριά. Μόλις είδε τή γή, ένα φωνεϊνό δάλεγμα άστραψε στό μυαλό της και φώναξε δυό φορές :

—Παναγία μου !.. ανάστησε τό παιδί μου !..

Κι' έγινε βούση τό δάκρυά της.

Άλλά γρήγορα την έπιασε πάλι τό τραγικό της γέλιο κι' άρχισε να βουβαίνει τό νεκρό παιδάκι της, σαν να ήταν ζωντανό !..

Μόλις τό θλιβερό γεγονός έγινε γνωστό στό νησί, μαζεύτηκαν γυναίκες μοιρολόγιστες, γυναικείς με τό γεματά φορέματα του τόπου. Έπλησαν τή Κρητικιά σ' ένα σπίτι, την έβαλαν να καθήση σ' ένα χαμηλό σκαμνί, άκούσαν και αΐτες καταχάραμα γύρω της, και άρχισαν να μοιρολόγουν. Η μητέρα τις κινάτεε σατισμένη και τότε-τότε γελούσε νευρικά και νανούριζε τό νεκρό παιδί της. Ήταν ένας σπαταγμός, σκληρή Σαΐθηρική τραγωδία. Μάταιες ήσαν ή προσπάθειες όλων — ναυτών και Μηλιών — ν' άποσπύσουν τό μικρό λείψανο απ' τήν άγκαλιά τής τρελλής μάνας. Όλοι έβλαψαν...

Γινεκε άξαφνα μιιά μικρή σιωπή. Η μοιρολόγιστες έπαυαν να θρηνηλογοούν. Κι' ή τρελλή μητέρα έστύλιωσε τό φλογερά της μάτια στον Νικ. Δραγοήτη και δείχνοντάς τον στους άλλους με τό δάχτυλο, είπε :

—Βγήτε όλοι έξω ! Μονάχα αυτός να μείνη !..

Όλοι υπάκουσαν. Έμεινε μόνο ό Δραγοήτης. Τά πόδια του έτρεμαν, διηρείται, τά γόνατά του έλίνονταν, γιατί φοβότανε τήν τρελλή. Άφρησε, λοιπόν, τήν πόρτα μισόλειστη και άβουνη τον μελαγχολικό παρλασιού τής θαλάσσης, που τού θύμιζε τά περαμένα του βίσινα. Η τρελλή μάνα τού είπε :

—Έταί, σαν έσένα, Ξανθός, ήταν και ό άνδρας μου και τό μέτωπο και τό χείλη του έμοιαζαν με τά δικά σου... Νά, κίττα : τό γνός του μωζέει... Λίγο τον έγνωρίσει... έπειδι τόν έπαιγε ή θαλάσσα... (Η φωνή τής ζώνταναν τότε-τότε). Τρία χρόνια τόν είχα... Κι' έγώ νέα... δεκαεφτά χρόνια...

Και ανάβηθερε σέ δάκρυα.

—Τού μωζέει, Ξανθείτε σέ λίγο στον Δραγοήτη, ανατριχίζοντας. Νά, τού μωζέει... Πάρε τό παιδί του και δός του τό !..

Κι' έβαλε στην άγκαλιά του Δραγοήτη τό πτώμα, που είχε άρχισι πειά να βρωμά... Ο Δραγοήτης τό πήρε και βγήκε από τό σπίτι, τρεχοντας. Τό παράδοσι στους άλλους, που έφεραν άμείσις τόν παπύ του νησιού και, τό έβγαλαν...

—Έση μέρες έμεινε άκόμη στη Μήλο ό Δραγοήτης. Κάθε μέρα έβλεπε τή δυστυχισμένη τρελλή ν' άνεβαίνει σ' ένα άπότομο βράχο και να κερφόνη τό μάτια της διακομμένα στό βάθος του όρίζοντα. Φαινότανε σαν να ζητάει κάτι, σαν κάποιον να περιμένει... Έπειτα, ξαναγύριζε σ' ένα φτωχόσπιτο, τόν που είχαν περιμαζέψει οι φίλάνθρωποι νησιώτες. Και όταν συναντούσε τόν Δραγοήτη στό δρόμο της, χαμογελούσαν έλαφρά τά χείλη της και τόν ρωτούσε :

—Τόν είδες ; Τυβώθηκε τό παιδί του ; ; ; ;

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ό όραιοί άνδρες δέν εινε όραιοί, παρ ό μόνον όταν τόν κινάτεις. Έκεϊνος όμως που εινε αγαθός, εινε πάντα όραιοί. Σ α π ρ ό

Εινε αλήθεια ότι ένα έξωτερωκό σοβαρό και μεγαλοπρεπέε μωζέει με ένα μέγαρο, όπου έδρενε ή άρετή. Άλλά έπειδι πολλές φορές βρισκομιο τήν άρετή στόεσ τόε παινεϊνός άνθρώπους, πρέπει να διαβεβαίλωμιο άν πάντα οι σοβαροί και μεγαλοπρεπέεσ σέ έμφάνισι άνθρώπου εινε και έναρετο. Σι Κιγγ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Στη Φιλαδέλφεια τής Αμερικής ιδρύθη έσχάτως ένας άνδρωκόσ μολογός, που έχει ως σκοπό τήν ειδικαίωση του άνθρώπου. Έκαστος μέλος του συλλόγου τών «Ευδαίμονα» εινε υποχρεωμένος : «Νά τραγουδάη δυό φορές τήν ήμέρα, να γελήη 3 φορές και να χαμογελήη διαρκώς, άκόμη και στον ύπνο του, όταν άνειρενται άκομη κι' αΐτη τήν πεθερά του». Μόλις μαθίτηκε τό πράγμα, ή γυναίκες τής Φιλαδέλφειας κινήτοσπήθηκαν και ίδρσαν άμείσις και δυό τόν συλλόγο, τον «Σύλλογο του Αιωνίου Μειδιώματος» ! Αυτά συμβαίνον στην Αμερική !

Στην Άγκωνα τής Ιταλίας, ένώ άνοιγαν τά θεμέλια για τό χριστιανικό μιιάς μεγάλης πολιτείας, βρισκαν πολλά λείψανα ζώνων, σκελετούς άνθρώπων και διάφορα άγγία και εργαλεία τής κίνης εποχής. Πάντα τά εφρενέντα μεταφέρθησαν στο Παλαιοστοιολογικό Μουσείο τής Ρώμης.

Τό ύπ' αριθμόν 5.784 Λατινικό χειρόγγραφο τής Έθνηκής Γαλλικής Βιβλιοθήκης, τό όποιον περιέχει τό «Βίο του Καίσαρος», γραμμένον άπό τόν Πετράρχη, λέγεται ότι εινε τό τελευταίο έργο του ποιητού. Ο Πετράρχης έγραφε τό έργο αυτό τό βράδυ τής 18 Ιουλίου του 1374, τή στιγμή άποθώσε κατά τήν όποιαν προσεδίθη για τελευταία φορά από έπιληψία, εξ αίτιας τής όποιας και πέθανε βίσιρα από λίγες ώρες.

Η Γρανικέες εινε από τις πιο γαλήναρες τής γυναικείε τό κόσμου. Ξέρουν όλα τά μυστικά της τουαλέττας και χρησιμοποιούν άπειρα μέσα για τήν διατήρησι τής όμορφής τους. Η ωμορφιά τους ίδιος εινε θαυμάσιε και τρωμα ήθεταίεσ για τους άνδρες.

Χαρακτηριστικόσ τής φιλοσοφίας των Ιαπωνιδών εινε τό άκόλογο ποίημα τής περιφημής ήγεμονίδος Κοκατέ :

«Όλοσ ό κόσμος θα πεθάνη, μά τό θάνατο δέν τόν φοβάται ή γυναίκα. Αλλά ται μόνον τή όμορφιά της, που σβίνει κι' αΐτην μαζί !»

Μιά πόσο διαφορετικό γούστο έχουν ή Ιαπωνιδεσ από τις δικές μας γυναίκες ! Φαντασθήτε μόνον ότι στις θρησκευτικέσ γιορτέε, στό πανηγύριο και στις έπισημε τελετέε έμφανίζεται ή Ιαπωνίδα με δόντια βαμμένα κατάμαυρα ! Κόκκινα χείλη και μαύρα δόντια ! Υπεροχή αισθητική άντίληψι !

Από τό 1880 μέχρι του 1894 τό έργο του Όνέ ό Αγγλοπληρογοός κολήθηκε σέ 150.000 άντίτυπα. Ίδια κολοφορία ήταν και τό δυό άριστογύμνασια του Ζολά : Η «Νεανία και ή «Καταστροφή». Όλα μαζί τά άλλα έργα του Ζολά μέσα στην δεκαετιας τής άνατίστας, είχαν κολοφορία σέ 90.000 άντίτυπα. Μέσα στό ίδιο χρονικό διάστημα τά έργα του Ντοστοέβιζ είχαν κολοφορήσει σέ 80.000 άντίτυπα, του Φερνέ σέ 50.000, του Λορ σέ 45.000, του Όνέ (αίτη του Αγγλοπληρογοός του) σέ 45.000, του Αλεξί σέ 40.900, του Μολασάσιν σέ 35.000, του Μπουρζέ σέ 30.000, του Γρονκομπε σέ 25.000 και του Κοπέτ σέ 8.000.

Και τά χρόνια έκείνα ό σύγγρονον τών συγγραμμένων αυτών τούε κηνηροφούσαν ως ανακαινωκόσ ! Η ού νά φανταζόντανται ό άνθρώποιο ότι θάβτανε μέρα, που ένα βιβλίο κολοφορήσ άχι σέ χιλιάδες, αλλά σέ εκατομύρια άντίτυπα !

Μιά μέρα παρυσωδίασται κατά καταστήματα του περιφημού απαγόσμιου προμηθευτού, του μεγάλου Ουδάτλη, ένας παράξενος, και είπε :

—Έθλόε ένα βάζο, χρησιμικόσ τής μιιάς λίτρας, γεμιστό από ζωντανέε μύγες.

—Περάστε τό άπόγεμιο ! τού άποκρίθητε άπαράχο ό Ουδάτλη.

Κι' άμείσις έστειλε άποσπαιμένον στο Ζωολογικό Κήπο του Λονδίνου, στην άγορά, στό χασάκι και τις ταβέρνε τών άπομακρυσμένων συνοικιών να τού φέρουν μύγες, πληθύνοντάε τες δια-δστα.

Έτσι τό άπόγεμιο, μιιάς είδε τόν παράξενο πελάτη του, ό Ουδάτλη τού είπε χαμογελόντας :

—Ίδοσ, Σας βρήκαμε τις μύγες. Περάστε, άν εταραταθήσε, από τό ταμείο.

Κι' ό παράξενος πλείεσ πληρώσειε τήν πρόβη του να προσβάλη τή φίρμα του Ουδάτλη με 350 λίρες !..

Και πριν από τόν παρσομό πόλεμο, οι μισοί τών καλλιτεχνών του θιάτρου ήσαν σημαντικόσ. Ο Καρολόσ πριν από 25 χρόνια πληροφόνταν για κάθε παράστασι 12.500 φράγκα, ή Σάρα Μπεναν 5.000 φράγκα, ό Κοζλιν 3.000 φράγκα, ίσο ποσόν δέ ό Σουλλύ, ή κ. Καβιλό 1.000 φρ., ό Καυόσ 600 φρ., ή κ. Νίλσον 1.200 φρ., ή Μέλλα για δέκα παραστάσει 8000 φράγκα και ή Πάττι, ή μοναχική, ή άφθασι τής Αδελφία Πάττι, όπου κάποτε πέντε χιλιάδες φράγκα για να ψελή μιιά μελωδία, που κράτησε 2 λεπτά τής ώρας !..